

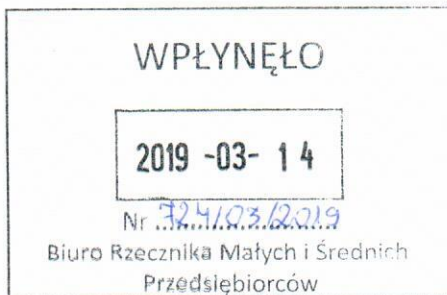

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Elżbieta Rafalska

DSZ.II.052.3.2019.ND

Warszawa, dnia 1.03 2019 r.

**Pan
Adam Abramowicz
Rzecznik Małych
i Średnich Przedsiębiorców
ul. Wileza 46
00-679 Warszawa**

Szanowny Panie Rzeczniku

W odpowiedzi na wniosek z dnia 5 lutego br., w którym podniesiono potrzebę podjęcia interwencji w zakresie usprawnienia procedury wydawania przez oddziały Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokumentów A1, w ramach realizacji postanowień unijnych rozporządzeń o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, niniejszym pozwalam sobie przedstawić następujące wyjaśnienia.

Na wstępie chciałabym zaznaczyć, iż dokument A1 - czyli „Zaświadczenie o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej” stanowi dokument związany z realizacją postanowień zawartych w art. 11 – 16 rozporządzenia 883/2004 oraz art. 19 rozporządzenia 987/2009. Niniejszy dokument wydaje się w celu potwierdzenia, któremu ustawodawstwu dotyczącemu zabezpieczenia społecznego dana osoba podlega oraz poświadczenia, że nie jest ona zobowiązana do opłacania składek w innym państwie członkowskim. Należy również podkreślić, że instytucja ubezpieczeniowa przed wydaniem takiego dokumentu jest zobligowana do weryfikacji danego stanu faktycznego. Zarówno przepisy rozporządzeń 883/2004 oraz 987/2009, jak i *Praktycznego poradnika. Ustawodawstwo mające zastosowanie w Unii Europejskiej (UE)*,

*Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) i Szwajcarii*¹ obligują bowiem instytucje właściwe państw członkowskich do dokładnego zbadania wszystkich okoliczności i faktów składających się na konkretny stan faktyczny, podkreślając przy tym, że każdy z analizowanych przypadków należy rozpatrywać w sposób indywidualny.

W zakresie uregulowań krajowych, jakim podlega procedura wydawania dokumentów A1, zastosowanie ma art. 35 §1 kodeksu postępowania administracyjnego (k. p. a). Oznacza to, że sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane z urzędu organowi powinny być załatwione bez zbędnej zwłoki. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy.

Zgodnie z informacją otrzymaną z Centrali ZUS, do wszystkich oddziałów ZUS zostały skierowane zalecenia dotyczące wydawania dokumentów A1 bez zbędnej zwłoki oraz zachowywania należytej staranności w tym zakresie przy prowadzeniu postępowań.

Wydłużenie procedury związanej z wydawaniem zaświadczenia A1 może wynikać z konieczności zebrania dowodów i wyjaśnień, wezwania wnioskodawcy do uzupełnienia wniosku lub przedłożenia wymaganych dokumentów, czy też koniecznością korespondencji z zagraniczną instytucją ubezpieczeniową. W szczególności przy wydawaniu dokumentu A1 na podstawie art. 13 rozporządzenia nr 883/2004 oddział ZUS musi dokonać oceny czy praca faktycznie jest wykonywana w kilku państwach członkowskich i, czy nie ma ona charakteru marginalnego. Podobne działania wymagają niejednokrotnie zebrania materiałów, co wpływa na czas załatwienia sprawy. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 35 § 5 k.p.a. do terminów załatwienia sprawy nie wlicza się m. in. okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

Ponadto należy wskazać, iż zgodnie z informacjami przekazanymi Ministerstwu przez Centralę ZUS w IV kwartale 2018 r. 85% wniosków o wydanie dokumentów A1 zostało wydanych w terminie 7 dni, a 96,7 % w terminie 30 dni od daty wpływu wniosku. Trudno więc zgodzić się z opinią, iż proces wydawania dokumentów wymaga „usprawnienia”. Podkreślenia wymaga również fakt, iż w przypadkach jednostkowych, w razie powzięcia informacji

o nieuzasadnionej zwłoce w wydaniu zaświadczenia A1, znajdującej potwierdzenie w toku analizy akt sprawy, podejmowane są działania w ramach sprawowanego nadzoru.

¹ Praktyczny poradnik stanowi zbiór praktycznych zasad w dziedzinie ustawodawstwa mającego zastosowanie do pracowników w Unii Europejskiej (UE), Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) i w Szwajcarii.

Należy również dodać, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyszedł naprzeciw potrzebom przedsiębiorców poprzez wydawanie potwierdzenia złożenia wniosku o wydanie dokumentu A1. Należy podkreślić, iż legitymowanie się takim potwierdzeniem może uchronić zainteresowane osoby od negatywnych konsekwencji związanych z nieposiadaniem i nieprzedłożeniem dokumentu A1 w razie kontroli za granicą. Dotyczy to szczególności przypadków wykonywania pracy a terytorium Francji i Austrii, które wprowadziły do swoich porządków prawnych kary za nieposiadanie dokumentu A1. Jednocześnie pragnę nadmienić, że na stronie internetowej Zakładu udostępniony jest dokument – poradnik „Jak otrzymać zaświadczenie A1”. Oprócz omówienia przepisów wspólnotowych zawiera on szczegółowe informacje dotyczące zasad wypełniania i składania wniosków o wydanie dokumentu A1.

Na koniec pragnę dodać, iż w przypadku wskazania przez Pana Rzecznika danych identyfikacyjnych przedsiębiorców, którzy zasygnalizowali długi okres oczekiwania na wydanie dokumentów A1, dane te zostaną przekazane do właściwej komórki organizacyjnej Centrali ZUS, w celu zweryfikowania prawidłowości postępowania oddziału ZUS

w konkretnej sprawie.

Z poważaniem

11. ^{wz.} **MINISTER**
Krzysztof Michalkiewicz
SEKRETARZ STANU